

**ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор з науково-педагогічної
діяльності

_____ І. Б. Ковтун
(підпис) (ініціали, прізвище)
_____ 2020 року
м.п.

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
з навчальної дисципліни
«ПРЕВЕНТИВНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ»
для підготовки фахівців освітнього ступеня магістра
за спеціальністю 262 Правоохоронна діяльність
галузі знань 26 Цивільна безпека
за денною формою навчання**

м. Хмельницький
2020

ЗМІСТ

Стор.

1.	Структура вивчення навчальної дисципліни	–	3
	1.1.	Тематичний план навчальної дисципліни	– 3
	1.2.	Лекції	– 4
	1.3.	Семінарські (практичні, лабораторні) заняття	– 6
	1.4.	Самостійна робота студентів	– 17
	1.5.	Індивідуальні завдання	– 21
	1.6.	Підсумковий контроль	– 22
2.	Схема нарахування балів		– 24
3.	Рекомендовані джерела		– 25
4.	Інформаційні ресурси в Інтернеті		– 33

1. Структура вивчення навчальної дисципліни

1.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ теми	Назва теми	Кількість годин											
		Денна форма навчання						Заочна форма навчання					
		Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
			Лекції	Сем. (прак.)	Лабор.	Ін.зав.	СРС		Лекції	Сем. (прак.)	Лабор.	Ін.зав.	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1.	Поняття та зміст превенції злочинності. Правоохоронні органи як суб'єкти запобігання злочинності.	6	1	1	-	-	4	6	0,5	0,25	-	-	5,25
2.	Система, форми, напрями, методи превентивної діяльності правоохоронних органів.	6	1	1	-	-	4	6	0,5	0,25	-	-	5,25
3.	Кримінологічне прогнозування та планування запобігання злочинності.	6	1	1	-	-	4	6	0,5	0,25	-	-	5,25
4.	Завдання, функції та принципи превентивної діяльності правоохоронних органів	6	1	1	-	-	4	6	0,5	0,25	-	-	5,25
5.	Превентивна діяльність правоохоронних органів злочинності серед неповнолітніх.	8	1	1	-	-	6	8	1	0,5	-	-	6,5
6.	Запобігання корупційній злочинності.	8	2	1	-	-	5	8	1	0,5	-	-	6,5
7.	Кримінологічні аспекти превентивної діяльності організованих злочинності.	8	2	1	-	-	5	8	1	0,5	-	-	6,5

8.	Запобіжна діяльність професійній злочинності.	6	1	1	-	-	4	6	0,5	0,5	-	-	5
9.	Превентивна діяльність кіберзлочинності.	6	1	1	-	-	4	6	0,5	0,5	-	-	5
10.	Запобігання злочинності в умовах гібридної війни.	6	1	1	-	-	4	6	0,5	0,5	-	-	5
11.	Запобігання економічній злочинності та злочинності в сфері оподаткування	8	2	2	-	-	4	8	1,5	1	-	-	5,5
12.	Превентивна діяльність сімейно-побутовій злочинності.	8	1	1	-	-	6	8	1	0,5	-	-	6,5
13.	Превентивна діяльність пенітенціарній злочинності.	8	1	1	-	-	6	8	1	0,5	-	-	6,5
Всього годин:		90	16	14	-	-	60	90	10	6			74

1.2. Лекції

№ з/п	Назва і план теми	Кількість годин
1	2	3
1.	Поняття та зміст превенції злочинності. Правоохоронні органи як суб'єкти запобігання злочинності.	1
1.1.	Поняття злочинності.	
1.2.	Превенція злочинності.	
1.3.	Система заходів запобігання злочинності.	
1.4.	Об'єкти запобігання злочинності.	
1.5.	Суб'єкти запобігання злочинності.	
2.	Система, форми, напрями, методи превентивної діяльності правоохоронних органів.	1
2.1.	Форми запобігання злочинності.	
2.2.	Основні напрями превентивної діяльності злочинності.	
2.3.	Рівні запобігання злочинності.	
2.4.	Методи запобіжного впливу на злочинність.	
3.	Кримінологічне прогнозування та планування запобігання злочинності.	1
3.1.	Кримінологічне прогнозування протидії злочинності. Види кримінологічних прогнозів.	
3.2.	Кримінологічне планування заходів запобігання злочинності. Види	

	кримінологічного планування. Етапи планування.	
4.	Завдання, функції та принципи превентивної діяльності правоохоронних органів	1
4.1.	Організаційно-правові засади превентивної діяльності правоохоронних органів.	
4.2.	Завдання діяльності щодо запобігання злочинності.	
4.3.	Функції превентивної діяльності.	
4.4.	Принципи організації та діяльності правоохоронних органів по запобіганню злочинності.	
5.	Превентивна діяльність правоохоронних органів злочинності серед неповнолітніх.	1
5.1.	Поняття та види злочинності серед неповнолітніх.	
5.2.	Причини та умови злочинності серед неповнолітніх.	
5.3.	Показники злочинності неповнолітніх.	
5.4.	Заходи запобігання злочинності серед неповнолітніх.	
5.5.	Суб'єкти превентивної діяльності злочинності серед неповнолітніх.	
6.	Запобігання корупційній злочинності.	2
6.1.	Поняття корупційного злочину.	
6.2.	Кримінологічна характеристика корупційної злочинності та особи корупціонера.	
6.3.	Причини та умови корупційної злочинності.	
6.4.	Превентивна діяльність корупційній злочинності.	
7.	Кримінологічні аспекти превентивної діяльності організованих злочинності.	2
7.1.	Поняття та кримінологічна характеристика організованої злочинності.	
7.2.	Види організованої злочинності. Транснаціональна організована злочинність.	
7.3.	Причини та умови організованої злочинності.	
7.4.	Заходи превенції організованих злочинності.	
7.5.	Державна політика у сфері протидії організованих злочинності.	
8.	Запобіжна діяльність професійній злочинності.	1
8.1.	Поняття та види професійної злочинності.	
8.2.	Кримінологічна характеристика професійної злочинності.	
8.3.	Особливості кримінологічної характеристики професійного злочинця.	
8.4.	Причини та умови професійної злочинності.	
8.5.	Запобіжна діяльність професійній злочинності.	
9.	Превентивна діяльність кіберзлочинності.	1
9.1.	Поняття кіберзлочинності. Кримінологічна характеристика кіберзлочинності.	
9.2.	Причини та умови кіберзлочинності.	
9.3.	Система кіберзлочинів.	
9.4.	Заходи запобігання кіберзлочинності. Напрями протидії кіберзлочинності в Україні	
10.	Запобігання злочинності в умовах гібридної війни.	1
10.1.	Поняття «гібридна війна». Кримінологічна характеристика злочинності в умовах гібридної війни.	
10.2.	Причини та умови злочинності в умовах гібридної війни.	
10.3.	Превентивні дії правоохоронних органів проти злочинності в умовах гібридної війни.	

11.	Запобігання економічній злочинності та злочинності в сфері оподаткування	2
11.1.	Кримінологічна характеристика злочинності у сфері оподаткування.	
11.2.	Причини та умови злочинності у сфері оподаткування.	
11.3.	Система превентивних заходів злочинності у сфері оподаткування.	
11.4.	Поняття, правова природа та кримінологічна характеристика структури економічної злочинності.	
11.5.	Основні ознаки та детермінанти економічної злочинності. Запобіжні заходи економічній злочинності.	
12.	Превентивна діяльність сімейно-побутової злочинності.	1
12.1.	Поняття та ознаки насильства в сім'ї. Види насильства в сім'ї.	
12.2.	Причини та умови сімейно-побутової злочинності.	
12.3.	Поняття заходів запобігання сімейно-побутової злочинності.	
12.4.	Зарубіжний досвід запобігання сімейно-побутової злочинності.	
13.	Превентивна діяльність пенітенціарній злочинності.	1
13.1.	Поняття та кримінологічна характеристика пенітенціарної злочинності.	
13.2.	Причини та умови пенітенціарної злочинності.	
13.3.	Заходи запобігання пенітенціарної злочинності.	
	Усього	16

1.3. Семінарські заняття

Семінарське заняття 1

Тема 1. Поняття та зміст превенції злочинності. Правоохоронні органи як суб'єкти запобігання злочинності.

Тема 2. Система, форми, напрями, методи превентивної діяльності правоохоронних органів.

Питання для усного опитування та дискусії

- 1.1. Поняття злочинності. Поняття та зміст превенції злочинності.
- 1.2. Система заходів запобігання злочинності.
- 1.3. Об'єкти запобігання злочинності.
- 1.4. Правоохоронні органи як суб'єкти запобігання злочинності.
- 2.1. Форми запобігання злочинності. Основні напрями превентивної діяльності злочинності.
- 2.2. Рівні запобігання злочинності. Методи запобіжного впливу на злочинність.

Аудиторна письмова робота

Вирішення студентами завдань з теми заняття.

1. Назвіть основні показники злочинності.

- а) рівень, коефіцієнт, структура, географія, заподіяна шкода
- б) рівень, коефіцієнт, інтенсивність, динаміка, структура, географія, заподіяна шкода
- в) коефіцієнт, інтенсивність, динаміка, структура, географія, заподіяна шкода
- г) рівень, коефіцієнт, динаміка, структура, географія

2. Яка із названих причини злочинності впливає на соціологічний рівень?

- а) незбалансованість економіки

- б) політичні інтереси і конфлікти
- в) корупція

3. На вашу думку, чи можна запобігти злочинності? Відповідь обґрунтуйте.

- а) так
- б) ні
- в) якщо на це буде політична воля держави

4. Що таке детермінація злочинності в кримінології?

- а) сукупність різних за природою негативних явищ об'єктивного і суб'єктивного характеру, які обумовлюють злочинну поведінку особи у суспільстві
- б) негативні явища, які за природою мають об'єктивний і суб'єктивний характер
- в) сукупність різних за природою негативних явищ об'єктивного і суб'єктивного характеру, які у своєму зв'язку обумовлюють злочинну поведінку особи у суспільстві

5. Які чинники впливають на злочинність. Охарактеризуйте стан злочинності в Україні.

6. Яке призначення методів запобіжного впливу на злочинність правового характеру? Наведіть приклади.

7. *Визначення, злочинність – це:*

- а) суспільно небезпечне винне діяння (дія або бездіяльність) вчинене суб'єктом злочину;
- б) вчинення злочинів переважною кількістю мешканців того чи іншого регіону;
- в) сукупність злочинів та осіб, які їх вчинили на території країни;
- г) соціально-правове, відносно масове, історично мінливе, суспільно небезпечне явище, що складається з сукупності злочинів та осіб, які їх вчинили, на території держави за певний час і характеризується кількісними і якісними показниками.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: Злочинність. Превенція злочинності. Система заходів запобігання злочинності. Об'єкти запобігання злочинності. Суб'єкти запобігання злочинності. Правоохоронні органи. Форми запобігання злочинності. Основні напрями превентивної діяльності злочинності. Рівні запобігання злочинності. Методи запобіжного впливу на злочинність.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах: Традиційно під злочинністю розуміють історично мінливе, соціальне явище, яке являє собою систему передбачених кримінальним законом діянь, що вчиняються на певній території або серед членів певних соціальних груп упродовж певного проміжку часу.

Запобігання злочинності - це сукупність різноманітних видів діяльності і заходів у державі, спрямованих на вдосконалення суспільних відносин з метою усунення негативних явищ та процесів, що породжують злочинність або сприяють їй, а також недопущення вчинення злочинів на різних стадіях злочинної поведінки.

Об'єкт запобіжного діяння – це окремі негативні явища і процеси реальної дійсності матеріального і духовного характеру (або їх сукупність), різні за генезою, сферою, формами та інтенсивністю проявів, які, взаємодіючи з властивостями особистості, призводять до виникнення кримінальної мотивації, наміру, прийняття рішення на вчинення злочину та його реалізацію.

Суб'єкти запобігання злочинності - це державні органи, громадські організації, соціальні групи, службові особи чи громадяни, які спрямовують свою діяльність на розроблення і реалізацію заходів, пов'язаних з випередженням, обмеженням, усуненням криміногенних явищ та процесів, що породжують злочинність, а також недопущення вчинення злочинів на різних злочинних стадіях, у зв'язку з чим мають права, обов'язки і несуть відповідальність.

Під *формами запобігання злочинності* розуміється науково обґрунтована система найбільш доцільних засобів вирішення завдань запобігання злочинності.

Семінарське заняття 2

Тема 3. Кримінологічне прогнозування та планування запобігання злочинності.

Тема 4. Завдання, функції та принципи превентивної діяльності правоохоронних органів

Питання для усного опитування та дискусії

3.1. Кримінологічне прогнозування протидії злочинності. Види кримінологічних прогнозів.

3.2. Кримінологічне планування заходів запобігання злочинності. Види кримінологічного планування.

3.3. Етапи планування.

4.1. Організаційно-правові засади превентивної діяльності правоохоронних органів. Завдання діяльності щодо запобігання злочинності.

4.2. Функції превентивної діяльності. Принципи організації та діяльності правоохоронних органів по запобіганню злочинності.

Аудиторна письмова робота

Вирішення студентами задач з теми заняття.

1. Який з видів кримінологічних прогнозів передбачає злочинність у майбутньому?

- а) короткостроковий
- б) середньостроковий
- в) довгостроковий

2. Назвіть та обґрунтуйте методи кримінологічного прогнозування.

3. Назвіть основи кримінологічного планування протидії злочинності в Україні. Якими нормативними актами регулюються питання кримінологічного програмування й планування в Україні?

4. Другим етапом кримінологічного планування є:

- а) затвердження плану;
- б) збору пропозицій;
- в) узгодження плану;
- г) підготовчий.

5. У чому полягає співвідношення прогнозування і планування заходів по протидії злочинності? Відповідь обґрунтуйте прикладами.

6. Чи є відмінність між принципом законності й доцільності? Наведіть приклади.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: Кримінологічне прогнозування протидії злочинності. Види кримінологічних прогнозів. Кримінологічне планування заходів запобігання злочинності. Види кримінологічного планування. Етапи планування. Організаційно-правові засади превентивної діяльності правоохоронних органів. Завдання діяльності щодо запобігання злочинності. Функції превентивної діяльності. Принципи організації та діяльності правоохоронних органів по запобіганню злочинності.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

Кримінологічне прогнозування – це процес наукового передбачення змін тенденцій, кількісних і якісних характеристик злочинності, її детермінант, особи злочинця, діяльності з попередження злочинів у майбутньому, а також перспектив розвитку самої кримінологічної науки.

План – це різновид управлінського рішення, поданого у вигляді системи взаємоузгоджених і взаємопов'язаних заходів, які потрібно здійснити у встановленій послідовності та визначені строки з метою досягнення поставлених цілей.

Кримінологічне планування становить собою цілеспрямований процес розробки плану, в якому на основі цілей і завдань боротьби зі злочинністю окреслюються шляхи й засоби їх досягнення, нормативне, інформаційне, організаційне, методичне та ресурсне забезпечення на визначений термін.

Семінарське заняття 3

Тема 5. Превентивна діяльність правоохоронних органів злочинності серед неповнолітніх.

Тема 6. Запобігання корупційній злочинності.

Питання для усного опитування та дискусії

- 5.1. Поняття та види злочинності серед неповнолітніх.
- 5.2. Причини та умови злочинності серед неповнолітніх.
- 5.3. Показники злочинності неповнолітніх.
- 5.4. Заходи запобігання злочинності серед неповнолітніх. Суб'єкти превентивної діяльності злочинності серед неповнолітніх.
- 6.1. Поняття корупційного злочину.
- 6.2. Кримінологічна характеристика корупційної злочинності та особи корупціонера.
- 6.3. Причини та умови корупційної злочинності.
- 6.4. Превентивна діяльність корупційній злочинності.

Аудиторна письмова робота

Вирішення студентами завдань з теми заняття.

1. Чи впливає (якщо впливає, то як) на рівень злочинності неповнолітніх їх диференціація за рівнем матеріальної забезпеченості й розширення за соціальним статусом? Обґрунтуйте свою позицію.

2. Назвіть десять найбільш поширених злочинів серед неповнолітніх. Які соціальні детермінанти злочинності мають криміногенне значення для окремих груп неповнолітніх?

3. Причинами злочинності серед неповнолітніх є:

- а) негативний вплив сім'ї;
- б) негативний вплив неформальних угруповань;
- в) негативний вплив соціально-економічних негараздів у державі;
- г) вірно все вищенаведене.

4. Механізм корупції:

- а) соціальне явище якому властиві підкуп і продажність державних службовців
- б) використання офіційних службових повноважень для особистого збагачення
- в) корпоративна зацікавленість
- г) всі відповіді вірні

5. Державний правоохоронний орган, на який покладається протидія кримінальним корупційним правопорушенням, які вчинені вищими посадовими особами, уповноваженими на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, називається:

- а) Національне антикорупційне бюро України;
- б) Національна комісія з питань протидії корупції;
- в) Міністерство внутрішніх справ України;
- г) Урядовий уповноважений з питань протидії корупції;
- г) Національне агентство з питань запобігання корупції.

6. Окресліть законодавче поняття «корупція». Які склади злочинів можна віднести до корупційних. Наведіть систему відповідних норм. Проаналізуйте рівень цих посягань за попередній календарний рік.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: Злочинність серед неповнолітніх. Види злочинності серед неповнолітніх. Причини та умови злочинності серед неповнолітніх. Показники злочинності неповнолітніх. Запобігання злочинності серед неповнолітніх. Суб'єкти превентивної діяльності злочинності серед неповнолітніх. Корупційний злочин. Кримінологічна характеристика корупційної злочинності. Особа корупціонера. Причини та умови корупційної злочинності. Превентивна діяльність корупційній злочинності.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

Злочинність неповнолітніх – це відносно масовий соціальний феномен, що виражається у статистичній сукупності фактів протиправної (кримінально-забороненої) поведінки суб'єктів злочину у віці від 14 до 18 років на певній території за відповідний період часу.

Причини й умови, які сприяють злочинності неповнолітніх – це соціально негативні явища і процеси, як носять соціально обумовлений характер і детермінують вчинення кримінальних правопорушень неповнолітніми в цілому.

Корупційна злочинність – це суспільно небезпечне явище, яке безжалісно руйнує демократичні засади побудови суспільства, порушує принцип рівності громадян та юридичних осіб перед законом, викликає напругу в суспільстві, формує у світової спільноти імідж корумпованої держави.

Спеціально-кримінологічне запобігання корупції – це діяльність спеціальних суб'єктів, наділених законом проводити спеціально-кримінологічні заходи шляхом усунення, нейтралізації та обмеження причин і умов корупційної злочинності.

Семінарське заняття 4

Тема 7. Кримінологічні аспекти превентивної діяльності організованих злочинності.

Тема 8. Запобіжна діяльність професійній злочинності.

Питання для усного опитування та дискусії

- 7.1. Поняття та кримінологічна характеристика організованої злочинності.
- 7.2. Види організованої злочинності. Транснаціональна організована злочинність.
- 7.3. Причини та умови організованої злочинності.
- 7.4. Заходи превенції організованій злочинності. Державна політика у сфері протидії організованій злочинності.
- 8.1. Поняття та види професійної злочинності.
- 8.2. Кримінологічна характеристика професійної злочинності. Особливості кримінологічної характеристики професійного злочинця.
- 8.3. Причини та умови професійної злочинності.
- 8.4. Запобіжна діяльність професійній злочинності.

Аудиторна письмова робота

Вирішення студентами завдань з теми заняття.

1. У якій відповіді неправильно вказано ознаку організованої злочинності:

- а) наявність ієрархічної структури, що відокремлює керівництво від безпосередніх виконавців;
- б) відсутність розподілу ролей (функцій);
- в) жорстка дисципліна з беззаперечним підпорядкуванням по вертикалі, заснована на власних законах і нормах, зокрема й на законах мовчання;
- г) система жорстоких покарань, аж до фізичного усунення за «відступництво»;
- г) наявність фінансової бази для вирішення спільних завдань.

2. Що таке транснаціональна злочинність:

- а) окремий вид злочинності, що має міжнародний характер;
- б) складова частина організованої злочинності;
- в) один з видів групової злочинності;
- г) об'єднання професійних злочинців;
- д) різновид банди.

3. Артур, бажаючи визволити співучасників із місць тимчасового утримання, об'єднав під своїм керівництвом із цієї метою чотирьох друзів. На озброєнні у чоловіків було 7 одиниць вогнепальної зброї. Яка форма співучасті відбулася. Обґрунтуйте відповідь. Дайте правову оцінку діям Артура. Проаналізуйте статистичні дані стосовно цього виду злочину за попередні 3 календарні роки. Визначте динаміку ланцюговим способом.

4. Назвіть фактори, які детермінують професійну злочинність.

5. Розмежуйте поняття професійного злочинця і злочинця-рецидивіста.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: Організована злочинність. Види організованої злочинності. Транснаціональна організована злочинність. Причини та умови організованої злочинності. Заходи превенції організованої злочинності. Професійна злочинність. Кримінологічна характеристика професійного злочинця. Причини та умови професійної злочинності. Запобіжна діяльність професійній злочинності.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

Організована злочинність – це сукупність передбачених кримінальним законом суспільно небезпечних діянь, які вчиняються згуртованим кримінальним середовищем з метою отримання доходів злочинним шляхом, часто із замаскованим використанням офіційних економічних і організаційних структур, а також корумпованих елементів державного апарату.

Ознаки організованої злочинності – це характерні риси, особливо суспільно небезпечного явища в суспільстві, яке суттєво відрізняється від інших форм злочинної діяльності своїми кримінальними наслідками.

Структура організованої злочинності – це ієрархічна побудова кримінального угруповання (об'єднання), створена для систематичної злочинної діяльності як у країні, так і за її межами.

Запобігання організованій злочинності – це комплекс державно-правових заходів, спрямованих на виявлення, припинення, локалізацію та нейтралізацію злочинних організацій, а також своєчасне притягнення до кримінальної відповідальності учасників кримінальних співтовариств.

Професійна злочинність – це вид злочинності, що характеризується постійністю вчинення умисних злочинів, учинених суб'єктами злочинної діяльності, шляхом використання притаманних їм спеціальних знань, досвіду, навичок, вмінь, з метою задоволення своїх матеріальних і духовних потреб.

Причини та умови професійної злочинності – це об'єктивні та суб'єктивні обставини, які спонукують особу, що володіє вузькою спеціальністю, займатися певного роду злочинною діяльністю.

Запобігання професійній злочинності – це економіко- правові заходи, що мають на меті нейтралізувати протиправне збагачення професійних і організованих злочинців, оскільки основою їх існування є відповідна матеріальна база, яка, з одного боку, охоплює значні грошові кошти самих кримінальних елементів, а з другого – можливості її постійного поповнення.

Семінарське заняття 5

Тема 9. Превентивна діяльність кіберзлочинності.

Тема 10. Запобігання злочинності в умовах гібридної війни.

Питання для усного опитування та дискусії

- 9.1. Поняття кіберзлочинності. Кримінологічна характеристика кіберзлочинності.
- 9.2. Причини та умови кіберзлочинності. Система кіберзлочинів.
- 9.3. Заходи запобігання кіберзлочинності. Напрями протидії кіберзлочинності в Україні.
- 10.1. Поняття «гібридна війна». Кримінологічна характеристика злочинності в умовах гібридної війни.
- 10.2. Причини та умови злочинності в умовах гібридної війни.

10.3. Превентивні дії правоохоронних органів проти злочинності в умовах гібридної війни.

Аудиторна письмова робота

Вирішення студентами завдань з теми заняття.

1. Охарактеризуйте теоретичні та історичні аспекти розвитку кіберзлочинності у світі.
2. Охарактеризуйте правове забезпечення протидії кіберзлочинності на території України.
3. Назвіть види протиправних дій у сфері кіберзлочинності.
4. Назвіть превентивні дії правоохоронних органів проти незаконних бандформувань на тимчасово окупованих територіях.
5. Охарактеризуйте спеціально-кримінологічних заходів запобігання злочинності в умовах гібридної війни.
6. Які чинники (об'єктивні та суб'єктивні) впливають на характеристику злочинності в умовах гібридної війни?
7. У чому полягають особливості профілактичних заходів в умовах гібридної війни?

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: Кіберзлочинність. Причини та умови кіберзлочинності. Система кіберзлочинів. Заходи запобігання кіберзлочинності. Гібридна війна. Причини та умови злочинності в умовах гібридної війни. Превентивні заходи проти злочинності в умовах гібридної війни.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

Кіберзлочинність – це сучасне соціальне явище, яке являє собою систему передбачених кримінальним законом діянь, що вирізняються високою організованістю та вузькою спеціалізацією ролей і обов'язків кіберзлочинців.

Кіберзлочини – це суспільно небезпечні діяння, які так чи інакше пов'язані з кіберпростором та комп'ютерною інформацією, що моделюється комп'ютерами.

Гібридна війна – війна, основним інструментом якої є створення державою-агресором у державі, обраній для агресії, внутрішніх протиріч і конфліктів з подальшим їх використанням для досягнення політичних цілей агресії, які досягаються звичайною війною.

Злочинність в умовах гібридної війни – це складне соціально-правове явище, що перешкоджає ефективному функціонуванню всіх інститутів суспільства і держави на обмеженій збройним конфліктом території, та застосування відносно військових, військовополонених, мирного населення насильства, інших посягань на життя, здоров'я та інші охоронювані законом блага з метою досягнення злочинних цілей.

Причини й умови злочинності в умовах гібридної війни – обставини, процеси та явища, що виникають в умовах збройного, інформаційного та іншого протистояння і

суттєво впливають на стан, динаміку, кількісні та якісні показники вчинення злочинів, що становлять структуру зазначеного виду злочинності.

Запобігання злочинності в умовах гібридної війни – комплексна система дій правоохоронних органів на основі оцінки обстановки, розташування сил і засобів, реальності погроз з боку бойовиків та їх потенційні можливості, умови місцевості (території), період доби, наявність різних негативних і дестабілізуючих умов.

Семінарське заняття 6

Тема 11. Запобігання економічній злочинності та злочинності в сфері оподаткування

Питання для усного опитування та дискусії

- 11.1. Кримінологічна характеристика злочинності у сфері оподаткування.
- 11.2. Причини та умови злочинності у сфері оподаткування.
- 11.3. Система превентивних заходів злочинності у сфері оподаткування.
- 11.4. Поняття, правова природа та кримінологічна характеристика структури економічної злочинності.
- 11.5. Основні ознаки та детермінанти економічної злочинності.
- 11.6. Запобіжні заходи економічній злочинності.

Аудиторна письмова робота

Вирішення студентами завдань з теми заняття.

1. Дайте найбільш точне визначення економічної злочинності:

- а) сукупність злочинів, що посягають на валютно-фінансову систему країни;
- б) сукупність злочинів, що посягають на державне або колективне майно;
- в) самостійний вид злочинності, об'єктом якої є господарська діяльність, економічні процеси та відносини;
- г) сукупність злочинних діянь, що посягають на суспільний лад держави.

2. Найбільш поширеними економічними злочинами є:

- а) злочини у сфері оподаткування;
- б) злочини у митній сфері;
- в) злочини проти власності;
- г) вірної відповіді немає.

3. Спрогнозуйте розвиток економічної злочинності за допомогою короткострокового, середньострокового та довгострокового прогнозу.

4. У чому полягає, на Вашу думку, організація ефективної системи запобігання економічній злочинності?

5. Обґрунтуйте як ухилення від сплати податків, зборів та інших обов'язкових платежів впливає на функціонування злочинних груп і злочинних організацій.

6. Як ви розумієте, що таке податкові ями?

7. Ваше ставлення до декриміналізації кримінальної відповідальності за ухилення від сплати податків, зборів та інших обов'язкових платежів. Обґрунтуйте свою позицію.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: Злочини у сфері оподаткування. Причини та умови злочинності у сфері оподаткування. Превентивні заходи злочинності у сфері оподаткування. Економічна злочинність. Детермінанти економічної злочинності. Запобіжні заходи економічній злочинності.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

Злочинність у сфері оподаткування – це умисне ухилення особою, незалежно від форм власності, чи будь-якою іншою особою від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів), що призвели до фактичного ненадходження до бюджетів чи державних цільових фондів коштів у певних розмірах.

Ухилення від оподаткування – це дії платника, спрямовані на незаконне скорочення розміру своїх зобов'язань зі сплати податків (у тому числі незаконне отримання бюджетного відшкодування з ПДВ тощо).

Економічна злочинність – це сукупність кримінально карних діянь, які вчиняються в економічній сфері з використанням легітимних, техніко-облікових і контрольно-управлінських прав і повноважень, здійснюється систематично і має довготривалий характер.

Структура економічної злочинності – це розкрадання, ухилення від сплати податків, шахрайство, хабарництво, підроблення грошей, фіктивне підприємство тощо.

Запобігання економічній злочинності – це узгоджена система заходів політичного, економічного, соціального, організаційно-правового характеру, спрямована на усунення причин та умов вчинення економічних злочинів.

Семінарське заняття 7

Тема 12. Превентивна діяльність сімейно-побутовій злочинності.

Тема 13. Превентивна діяльність пенітенціарній злочинності.

Питання для усного опитування та дискусії

- 12.1. Поняття та ознаки насильства в сім'ї. Види насильства в сім'ї.
- 12.2. Причини та умови сімейно-побутової злочинності.
- 12.3. Поняття заходів запобігання сімейно-побутовій злочинності.
- 12.4. Зарубіжний досвід запобігання сімейно-побутовій злочинності.
- 13.1. Поняття та кримінологічна характеристика пенітенціарної злочинності.
- 13.2. Причини та умови пенітенціарної злочинності.
- 13.3. Заходи запобігання пенітенціарної злочинності.

Аудиторна письмова робота

Вирішення студентами завдань з теми заняття.

1. **Визначте заходи запобігання сімейно-побутовій злочинності.**
2. **На чому базується кримінологічне запобігання сімейно- побутовій злочинності?**
3. **Петренко, маючи судимість за крадіжку, вчинив грабіж. Визначте вид рецидиву злочинів:**
 - а) загальний;

- б) спеціальний;
- в) пенітенціарний;
- г) особливий;
- г) правильної відповіді немає.

4. Основними напрямками запобіжної роботи стосовно рецидивної злочинності є:

- а) допомога у працевлаштуванні;
- б) забезпечення житлом;
- в) медична допомога;
- г) психологічна допомога;

5. У чому полягає відмінність між кримінально-правовим та кримінологічним поняттям рецидиву?

6. Які завдання виконує спеціально-кримінологічне запобігання пенітенціарній злочинності?

7. Яке коріння має пенітенціарна злочинність?

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: Насильство в сім'ї. Види насильства в сім'ї. Причини та умови сімейно-побутової злочинності. Пенітенціарна злочинність. Причини та умови пенітенціарної злочинності. Заходи запобігання пенітенціарної злочинності.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

Насильство в сім'ї – це сукупність суспільно небезпечних і кримінально-карних умисних діянь, які посягають на життя, здоров'я та тілесну недоторканність одного з членів родини проти їх волі.

Домашнє насильство – це будь-які акти фізичного, сексуального, психологічного або економічного насильства, вчинені між колишнім чи теперішнім подружжям або людьми, які разом живуть чи жили.

Фізичне насильство – це форма домашнього насильства, що включає ляпаси, стусани, штовхання, щипання, шмагання, кусання, а також незаконне позбавлення волі, нанесення побоїв, мордування, заподіяння тілесних ушкоджень різного ступеня тяжкості, залишення в небезпеці, ненадання допомоги особі, яка перебуває в небезпечному для життя стані, заподіяння смерті, вчинення інших правопорушень насильницького характеру.

Сексуальне насильство – це форма домашнього насильства, що включає будь-які діяння сексуального характеру, вчинені стосовно повнолітньої особи без її згоди або стосовно дитини, незалежно від її згоди, або в присутності дитини, примушування до акту сексуального характеру з третьою особою, а також інші правопорушення проти статевої свободи чи статевої недоторканності особи, у тому числі вчинені стосовно дитини або в її присутності.

Психологічне насильство в сім'ї – це форма домашнього насильства, що охоплює словесні образи, погрози, у тому числі щодо третіх осіб, приниження, переслідування, залякування, інші діяння, спрямовані на обмеження волевиявлення особи, контроль у репродуктивній сфері, якщо такі дії або бездіяльність викликали у постраждалої особи побоювання за свою безпеку чи безпеку третіх осіб, спричинили емоційну невпевненість, нездатність захистити себе або завдали шкоди психічному здоров'ю особи.

Економічне насильство – це форма домашнього насильства, що включає умисне позбавлення житла, їжі, одягу, іншого майна, коштів чи документів або можливості користуватися ними, залишення без догляду чи піклування, перешкоджання в отриманні необхідних послуг з лікування чи реабілітації, заборону працювати, примушування до праці, заборону навчатися та інші правопорушення економічного характеру.

Сімейно-побутова злочинність – це домашня насильницька модель поведінки одного з членів сім'ї, яка в процесі сімейного життя завдає моральної, фізичної, психологічної та матеріальної шкоди та негативно впливає на виховання дітей.

Пенітенціарна злочинність – це сукупність кримінально карних діянь, вчинених як засудженими, так і персоналом у місцях несвободи Міністерства юстиції України, які пов'язані між собою кримінально-виконавчим процесом, мають свою динаміку, закономірності, кількісні та якісні характеристики й у сукупності негативно впливають на порядок і умови виконання та відбування покарання.

Система заходів запобігання пенітенціарній злочинності – це сукупність взаємопов'язаних різноманітних заходів, які проводить адміністрація установи виконання покарань з метою усунення причин та умов пенітенціарної злочинності.

1.4. Самостійна робота студентів

Тема 1. Поняття та зміст превенції злочинності. Правоохоронні органи як суб'єкти запобігання злочинності.

Завдання 1. Розкрийте поняття «об'єкт запобіжного впливу» і назвіть його характерні риси.

Завдання 2. Дайте визначення суб'єкта спеціально-кримінологічного запобігання злочинності.

Завдання 3. Назвіть основні напрями діяльності органів внутрішніх справ по запобіганню злочинам.

Завдання 4. У чому полягає запобіжна робота органів прокуратури? Прокоментуйте.

Завдання 5. Наведіть 2-3 приклади участі громадськості в запобіганні злочинності.

Завдання 6. Яке призначення методів правового характеру? Наведіть приклади.

Питання для самоконтролю

- Які суб'єкти запобігання злочинності Ви знаєте?
- Перерахуйте основні напрями запобігання злочинності.
- Охарактеризуйте рівні запобігання злочинності.

Тема 2. Система, форми, напрями, методи превентивної діяльності правоохоронних органів.

Завдання 1. Визначити види превентивної діяльності правоохоронних органів.

Завдання 2. Визначити основні вимоги до заходів, зокрема превентивних, які використовуються в діяльності поліції

Завдання 3. Охарактеризуйте рівні діяльності запобігання злочинності.

Питання для самоконтролю

- Що слід розуміти під обмеження пересування особи, транспортного засобу або фактичного володіння річчю, як вид превентивних заходів?
- Які форми запобігання злочинності в діяльності поліції?

- Що таке методи запобіжного впливу на злочинність.

Тема 3. Кримінологічне прогнозування та планування запобігання злочинності.

Завдання 1. Назвіть вимоги, яких необхідно дотримуватися при здійсненні спеціально-кримінологічного запобігання злочинності.

Завдання 2. В чому різниця між кримінологічним прогнозуванням і плануванням злочинності?

Завдання 3. Яка роль прогнозування у запобіганні злочинності?

Питання для самоконтролю

- Перерахуйте етапи кримінологічного планування.
- Які принципи кримінологічного планування ви знаєте?
- Назвіть методи кримінологічного прогнозування.

Тема 4. Завдання, функції та принципи превентивної діяльності правоохоронних органів

Завдання 1. Охарактеризуйте організаційно-правові засади превентивної діяльності

Завдання 2. Визначте функції превентивної діяльності.

Завдання 3. Назвіть принципи організації та діяльності правоохоронних органів по запобіганню злочинності.

Питання для самоконтролю

- Що таке організаційно-правові засади превентивної діяльності правоохоронних органів.
- Завдання діяльності щодо запобігання злочинності.
- Функції превентивної діяльності.
- Принципи організації та діяльності правоохоронних органів по запобіганню злочинності.

Тема 5. Превентивна діяльність правоохоронних органів злочинності серед неповнолітніх.

Завдання 1. Яку роль відіграє положення Конвенції ООН про права дитини у запобіганні злочинності?

Завдання 2. Перерахуйте чинники, які формують злочинну поведінку неповнолітнього.

Завдання 3. Яку роль має відігравати система освіти у забезпеченні інформаційної безпеки неповнолітніх?

Завдання 4. Чи створюють реальну загрозу для морального формування неповнолітніх стійкі негативні характеристики сім'ї?

Питання для самоконтролю

- Що таке злочинності серед неповнолітніх?
- Які причини та умови злочинності серед неповнолітніх?
- Що таке запобігання злочинності серед неповнолітніх?
- Хто є суб'єктами превентивної діяльності злочинності серед неповнолітніх?

Тема 6. Запобігання корупційній злочинності.

Завдання 1. Охарактеризуйте рівень корупції в Україні?

Завдання 2. Назвіть причини вчинення корупційних правопорушень.

Завдання 3. Зазначте заходи, які на Ваш погляд, потрібно вживати для запобігання корупції в Україні?

Питання для самоконтролю

- Що таке корупційний злочин?
- Охарактеризуйте особу корупціонера.
- Які причини та умови корупційної злочинності?
- Що таке превентивна діяльність корупційній злочинності?

Тема 7. Кримінологічні аспекти превентивної діяльності організований злочинності.

Завдання 1. Сформулюйте визначення організованої злочинності.

Завдання 2. Охарактеризуйте загальносоціальні заходи запобігання організований злочинності.

Завдання 3. Які спеціально-кримінологічні заходи запобігання організований злочинності ви знаєте?

Завдання 4. Обґрунтуйте, чому організована злочинності виходить за межі кордонів однієї держави.

Питання для самоконтролю

- Поняття організованої злочинності.
- Основні напрями боротьби з організованою злочинністю
- Умови, що сприяють організований злочинності.

Тема 8. Запобіжна діяльність професійній злочинності.

Завдання 1. Визначте, що спільного в організований і професійній злочинності?

Завдання 2. Охарактеризуйте ознаки професійного злочинця

Завдання 3. Перерахуйте причини та умови професійної злочинності.

Завдання 4. Чи можна подолати професійну злочинність?

Питання для самоконтролю

- Що таке професійна злочинність?
- Заходи запобігання професійній злочинності.
- Характеристика сучасної професійної злочинності та її тенденції.

Тема 9. Превентивна діяльність кіберзлочинності.

Завдання 1. Обґрунтуйте чи можна вважати кіберзлочинність загрозою для сучасної правової держави?

Завдання 2. Чи є правове забезпечення протидії кіберзлочинності на території України?

Завдання 3. Охарактеризуйте види протиправних дій у сфері кіберзлочинності.

Питання для самоконтролю

- Поняття кіберзлочинності.
- Кримінологічна характеристика кіберзлочинності.
- Система кіберзлочинів.
- Заходи запобігання кіберзлочинності.

Тема 10. Запобігання злочинності в умовах гібридної війни.

Завдання 1. Охарактеризуйте злочинність в умовах гібридної війни

Завдання 2. Що ви розумієте під причинами й умовами злочинності в умовах гібридної війни?

Завдання 3. Назвіть превентивні дії правоохоронних органів проти незаконних бандформувань на тимчасово окупованих територіях.

Завдання 4. Які чинники (об'єктивні та суб'єктивні) впливають на характеристику злочинності в умовах гібридної війни?

Питання для самоконтролю

- Поняття «гібридна війна».
- Причини та умови злочинності в умовах гібридної війни.
- Превентивні дії правоохоронних органів проти злочинності в умовах гібридної війни.

Тема 11. Запобігання економічній злочинності та злочинності в сфері оподаткування

Завдання 1. Проаналізуйте причини і умови злочинності у сфері оподаткування.

Завдання 2. Як ви розумієте, що таке податкові ями?

Завдання 3. Визначте заходи запобігання злочинності у сфері оподаткування.

Завдання 4. Доведіть, що економічна злочинність має прямий зв'язок не тільки з економікою держави, а й з органами державного управління, правоохоронною та судовою системами.

Завдання 5. Охарактеризуйте суть економічної злочинності?

Питання для самоконтролю

- Злочинність у сфері оподаткування.
- Причини та умови злочинності у сфері оподаткування.
- Ознаки і класифікація економічних злочинів.
- Основні напрями економічної злочинності на сучасному етапі.
- Причини й умови, що детермінують економічну злочинність.
- Економічні, організаційні, правові та виховні заходи попередження економічної злочинності.

Тема 12. Превентивна діяльність сімейно-побутової злочинності.

Завдання 1. Визначте прояви насильства в сім'ї.

Завдання 2. Порівняйте домашнє насильство чоловіків і жінок.

Завдання 3. Охарактеризуйте причини та умови сімейно-побутової злочинності.

Завдання 4. Визначте заходи запобігання сімейно-побутової злочинності.

Питання для самоконтролю

- Що означає термін «домашнє насильство»?
- Види насильства в сім'ї.
- Поняття заходів запобігання сімейно-побутовій злочинності.
- Шляхи запобігання сімейно-побутовій злочинності в зарубіжних країнах.

Тема 13. Превентивна діяльність пенітенціарній злочинності.

Завдання 1. В чому полягає ефективність здійснення оперативно-профілактичного впливу на засуджених?

Завдання 2. Охарактеризуйте які завдання виконує спеціально-кримінологічне запобігання пенітенціарній злочинності?

Завдання 3. Проаналізуйте причини і умови, що сприяють пенітенціарній злочинності.

Завдання 4. Яке коріння має пенітенціарна злочинність?

Питання для самоконтролю

- Поняття пенітенціарної злочинності.
- Причини та умови пенітенціарної злочинності.
- Заходи запобігання пенітенціарної злочинності.

1.5. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання передбачаються у формі рефератів-оглядів. Завдання обирається студентом на початку семестру і виконується за ustalеними вимогами.

1.5.1. Основні вимоги до написання рефератів-оглядів

При виконанні індивідуального завдання необхідно взяти до уваги, що реферат (лат. *refere*— доношу, повідомляю, переказую)—це короткий переказ змісту наукової роботи, книги або вчення, оформлене у вигляді письмової публічної доповіді; доповідь на задану тему, зроблена на основі критичного огляду відповідних джерел інформації (наукових праць, літератури по темі).

Зі свого боку, реферат-огляд складається на основі декількох джерел і зіставляє різні точки зору з досліджуваного питання.

Реферат-огляд, незалежно від теми, містить визначені реквізити: титульна сторінка встановленого зразка, вступ, розділи, висновки, список використаних джерел і додатки (у разі необхідності).

Обов'язково в тексті повинні бути посилання на джерела, що були використані при написанні реферату. Посилання подаються у квадратних дужках з вказівкою номера джерела, за яким воно внесене у список використаних джерел, та сторінки (якщо подається точна цитата або числові дані), наприклад [3, с.8].

Технічні вимоги: текст має бути набраний шрифтом Times New Roman, 14 кеглем через 1,5 інтервали. Поля: верхнє – 2,0 см, нижнє – 2,0 см, лівє – 3,0 см, правє – 1,0 см. Загальний обсяг реферату-огляду – до 15 сторінок формату А4.

1.5.2. Теми рефератів-оглядів

1. Суб'єкти запобігання злочинності.
2. Рівні запобігання злочинності.
3. Види превентивної діяльності правоохоронних органів.
4. Кримінологічне прогнозування злочинності.
5. Кримінологічне планування злочинності.
6. Організаційно-правові засади превентивної діяльності правоохоронних органів по запобіганню злочинності.
7. Суб'єкти превентивної діяльності злочинності серед неповнолітніх.
8. Причини та умови злочинності серед неповнолітніх.
9. Причини та умови корупційної злочинності.
10. Особа корупціонера.
11. Превентивна діяльність корупційній злочинності.
12. Тенденції організованої злочинності.
13. Види заходів запобігання організованій злочинності.
14. Поняття професійного злочинця і його основні ознаки.
15. Характеристика сучасної професійної злочинності та її тенденції.
16. Кримінологічна характеристика кіберзлочинності.
17. Заходи запобігання кіберзлочинності.
18. Злочинність в умовах гібридної війни.
19. Причини та умови злочинності в умовах гібридної війни.
20. Превентивні дії правоохоронних органів проти злочинності в умовах гібридної війни.
21. Тенденції злочинності у сфері економіки в сучасних умовах.
22. Суб'єктивні чинники, що детермінують злочинність у сфері економіки.
23. Заходи запобігання злочинності у сфері оподаткування.
24. Причини й умови, що детермінують злочинності у сфері оподаткування.
25. Види насильства в сім'ї.
26. Причини та умови сімейно-побутової злочинності.
27. Заходи запобігання сімейно-побутовій злочинності.
28. Пенітенціарна злочинність
29. Причини і умови, що сприяють пенітенціарній злочинності.
30. Заходи запобігання пенітенціарної злочинності.

1.6. Підсумковий контроль

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі: усного заліку – третій семестр.

1.6.1. Питання для підсумкового контролю

1. Поняття злочинності.
2. Превенція злочинності.
3. Система заходів запобігання злочинності.
4. Об'єкти запобігання злочинності.
5. Суб'єкти запобігання злочинності.
6. Форми запобігання злочинності.
7. Основні напрями превентивної діяльності злочинності.
8. Рівні запобігання злочинності.
9. Методи запобіжного впливу на злочинність.

10. Кримінологічне прогнозування протидії злочинності.
11. Види кримінологічних прогнозів.
12. Кримінологічне планування заходів запобігання злочинності.
13. Види кримінологічного планування.
14. Етапи кримінологічного планування.
15. Організаційно-правові засади превентивної діяльності правоохоронних органів.
16. Завдання діяльності щодо запобігання злочинності.
17. Функції превентивної діяльності правоохоронних органів.
18. Принципи організації та діяльності правоохоронних органів по запобіганню злочинності.
19. Поняття та види злочинності серед неповнолітніх.
20. Причини та умови злочинності серед неповнолітніх.
21. Показники злочинності неповнолітніх.
22. Заходи запобігання злочинності серед неповнолітніх.
23. Суб'єкти превентивної діяльності злочинності серед неповнолітніх.
24. Поняття корупційного злочину.
25. Кримінологічна характеристика корупційної злочинності та особи корупціонера.
26. Причини та умови корупційної злочинності.
27. Превентивна діяльність корупційній злочинності.
28. Поняття та кримінологічна характеристика організованої злочинності.
29. Види організованої злочинності.
30. Транснаціональна організована злочинність.
31. Причини та умови організованої злочинності.
32. Заходи превенції організованій злочинності.
33. Державна політика у сфері протидії організованій злочинності.
34. Поняття та види професійної злочинності.
35. Кримінологічна характеристика професійної злочинності.
36. Особливості кримінологічної характеристики професійного злочинця.
37. Причини та умови професійної злочинності.
38. Запобіжна діяльність професійній злочинності.
39. Поняття кіберзлочинності.
40. Кримінологічна характеристика кіберзлочинності.
41. Причини та умови кіберзлочинності.
42. Система кіберзлочинів.
43. Заходи запобігання кіберзлочинності.
44. Напрями протидії кіберзлочинності в Україні
45. Поняття «гібридна війна».
46. Кримінологічна характеристика злочинності в умовах гібридної війни.
47. Причини та умови злочинності в умовах гібридної війни.
48. Превентивні дії правоохоронних органів проти злочинності в умовах гібридної війни.
49. Кримінологічна характеристика злочинності у сфері оподаткування.
50. Причини та умови злочинності у сфері оподаткування.
51. Система превентивних заходів злочинності у сфері оподаткування.
52. Поняття, правова природа та кримінологічна характеристика структури економічної злочинності.
53. Основні ознаки та детермінанти економічної злочинності.
54. Запобіжні заходи економічній злочинності.
55. Поняття та ознаки насильства в сім'ї.
56. Види насильства в сім'ї.
57. Причини та умови сімейно-побутової злочинності.

- 58. Поняття заходів запобігання сімейно-побутовій злочинності.
- 59. Зарубіжний досвід запобігання сімейно-побутовій злочинності.
- 60. Поняття та кримінологічна характеристика пенітенціарної злочинності.
- 61. Причини та умови пенітенціарної злочинності.
- 62. Заходи запобігання пенітенціарної злочинності.

1.6.2. Приклад екзаменаційного білету

- 1. Поняття та види професійної злочинності.
- 2. Основні ознаки та детермінанти економічної злочинності.
- 3. Назвіть основні показники злочинності.
 - а) рівень, коефіцієнт, структура, географія, заподіяна шкода
 - б) рівень, коефіцієнт, інтенсивність, динаміка, структура, географія, заподіяна шкода;
 - в) коефіцієнт, інтенсивність, динаміка, структура, географія, заподіяна шкода;
 - б) рівень, коефіцієнт, динаміка, структура, географія.

2. Схема нарахування балів

2.1. Нархування балів студентам з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до такої схеми:

2.2. Обсяг балів, здобутих студентом під час лекцій з навчальної дисципліни, обчислюється у пропорційному співвідношенні кількості відвіданих лекцій і кількості лекцій, передбачених навчальним планом, і визначається згідно з додатками 1 і 2 до Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова.

З цієї навчальної дисципліни передбачено проведення:
 третій семестр – 8 лекційних занять.

Отже, студент може набрати під час лекцій таку кількість балів:

№ з/п	Форма навчання	Кількість лекцій за планом	Кількість відвіданих лекцій							
			1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Денна (третій семестр)	8	1	2,5	3,5	5	6	7,5	9	10

2.3.3 навчальної дисципліни «Превентивна діяльність правоохоронних органів» передбачено проведення 7 семінарських занять за денною формою навчання.

За результатами семінарського (практичного, лабораторного) заняття кожному студенту до відповідного документа обліку успішності виставляється кількість балів від 0 до 5 числом, кратним 0,5, яку він отримав протягом заняття.

Критерії поточного оцінювання знань студентів наведені у п.4.3.8. Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права (затвердженого 29 травня 2017 року, протокол № 14).

2.4. Перерозподіл кількості балів в межах максимально можливої кількості балів за самостійну роботу студентів та виконання індивідуальних завдань, наведено в наступній таблиці:

№ з/п	13 тем	Номер теми													Усього балів
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	
1.	Максимальна кількість балів за самостійну роботу	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	2	1	1	15
2.	Максимальна кількість балів за індивідуальне завдання	5													5
	Усього балів														20

3. Рекомендовані джерела

3. Рекомендовані джерела

3.1. Нормативно-правові акти

1. Конституція України від 28.06.1996 р. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. С. 141.

2. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини: Закон України від 23.02.2006 р. // <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>.

3. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 р. № 8073-Х. Відомості Верховної Ради Української РСР. 1984. додаток до № 51. ст.1122. (зі змінами та доповненнями).

4. Сімейний кодекс України. Верховна Рада України, Кодекс, Закон від 10.01.2002 №2947-III. Відомості Верховної Ради. 2002. №21–22. Ст. 135. Редакція від 01.10.2010.

5. Про запобігання корупції : закон України від 14.10.2014 р. № 1700-VII. Голос України від 25.10.2014. № 206.

6. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/main/580-19>
7. Про прокуратуру : Закон України від 14 жовтня 2014 р. № 1697-VII. Відомості Верховної Ради України. 2015. № 2–3. Ст. 12. [Електронний ре- сурс]. Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/ laws/show/1697-18>.
8. Закон України «Про національне антикорупційне бюро України» від 14.10.2014 №698-VII. Голос України. 2014. №206.
9. Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону: Закон України від 22 червня 2000 року № 1835–III. Відомості Верховної Ради України. 2000. № 40. Ст. 338.
10. Про основні засади кібербезпеки України : Закон України від 05.10.2017 №2163-VIII. [Електронний ресурс]. Сайт «Законодавство України». Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2163-19>.
11. Закон України «Про боротьбу з тероризмом». Відомості Верховної Ради України (ВВР). 2003. №25. Ст. 180.
12. Закон України Про запобігання та протидію домашньому насильству від 7 грудня 2017. Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2229-19>
13. Конвенція Організації Об'єднаних Націй про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок [Електронний ресурс]. Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_207.
14. Про затвердження Положення про Національну поліцію : постанова Кабінету Міністрів України від 28.10.2015 № 877 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/control/uk/cardnpd?docid=248607704>.
15. Про затвердження Положення про Міністерство внутрішніх справ України : постанова Кабінету Міністрів України від 28.10.2015 № 878 [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/878-2015-%D0%BF>
16. Указ Президента України від 15.03.2016 №96/2016 «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 27 січня 2016 року «Про Стратегію кібербезпеки України» [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://www.president.gov.ua/documents/962016-19836>.
17. Про концепцію боротьби з тероризмом: Указ Президента України від 25 квітня 2013 року №230/ 2013. Офіційний Вісник України. 2013. №34. Ст. 1202.
18. Конвенція про кіберзлочинність. Офіційний вісник України. 2007. №65. Ст. 2535.
19. Положення про організацію заходів із забезпечення інформаційної безпеки в банківській системі України, затверджене Постановою Правління Національного банку України 28.09.2017 №95 [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0095500-17>.

3.2. Література

20. Кулик О.Г. Сучасна кримінальна ситуація в Україні: тенденції і прогноз. [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://www.nbuv.gov.ua>.
21. Кримінологія : [підруч.] / за ред. В.В. Голіни, Б.М. Головкина. Х.: Право, 2014. 440 с.
22. Профілактика злочинів : [підруч.]. О.М. Джужа, В.В. Василевич, О.Ф. Гіда та ін.; за заг. ред. проф. О.М. Джужи. К. : Атіка, 2011. 720 с.
23. Андріїв І.К. Причини злочинності неповнолітніх у світлі кримінологічних теорій. Вісник Львівського ун-ту. Серія юридична. Вип. 37. 2002. С. 467–475
24. Давиденко Л. М. Противодействие преступности: теория, практика, проблемы: моногр. Л. М. Давиденко, А. А. Бандурка. Х.: Изд-во Нац. ун-та внутр. дел, 2005. С. 31.

25. Дубчак Л. Злочинність неповнолітніх як віддзеркалення недоліків шкільного та вузівського виховання. Підприємництво, господарство і право. 2006. №7. С. 46–49.
26. Корецький С. М. Кримінологічна характеристика девіантної поведінки неповнолітніх : автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.08. Нац. акад. внутр. справ України. К., 2003. 20 с.
27. Литвак О. М. Однолько І. В. Запобігання наркозлочинності неповнолітніх в Україні кримінально-правовими засобами : монографія. Днепропетровськ : ДДУВС, 2012. 268 с.
28. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / ред. М. І. Мельника, М. І. Хавронюка; 9-те вид., перероб. і доп. К.: Юридична думка, 2012. 1316 с.
29. Попов Г. В. Діяльність органів прокуратури у сфері захисту прав дітей : монографія; наук. ред. д-ра юрид. наук, проф. М. К. Якимчука. К. : Алерта, 2012. 168 с.
30. Профілактика злочинів : підруч. / О. М. Джужа, В. В. Василевич, О. Ф. Гіда та ін.; заг. ред. О. М. Джужи. К.: Атіка, 2011. 720 с.
31. Тузов А. П. Профілактика правопорушень серед молоді. К. : Вид-во політ. л-ри України, 1978. С. 62.
32. Тимошук О. Підліткова злочинність. Як в Україні планують її побороти?. Юридичний вісник України. 2013. №13. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://smi.liga.net/articles/2013-04-02/8945221-p_dl_tkova_zlochinn_st_yak_v_ukra_n_planuyut_poboroti.htm.
33. Юзікова Н. С. Проблема кримінально-правового захисту інтересів неповнолітніх : монографія. Дніпропетровськ: Вид-во Дніпропетровського ун-ту, 1999. 172 с.
34. Дідківська Г. В. Сімейне неблагополуччя в системі детермінантів злочинності неповнолітніх в Україні [монографія]. Вінниця: Нілан ЛТД, 2017. 220 с.
35. Подільник О. М. Особливості злочинності неповнолітніх жінок. Питання боротьби зі злочинністю : зб. наук. праць. Х., 2004. Вип. 8. С. 124.
36. Пирожков В. Ф. Кримінальна психологія. Психологія подросткової преступности. Кн. 1. М.: Ось, 1998.
37. Варивода К. С. Інформаційна безпека підлітків в Інтернет-мережі. 2016. №3. С. 365–368.
38. Бабенко А. М. Запобігання злочинності в регіонах України: концептуально-методологічний та праксеологічний вимір : монографія. Одеса: ОДУВС, 2014. 416 с.
39. Мозгова В. А. Поняття та особливості злочинності неповнолітніх. Юридичний вісник 2 (31) 2014. С.142-147.
40. Абдієв К. М. Поняття корупції та система кримінально-правових способів боротьби з нею: дис. ... канд. юрид. наук. М., 1995. 21 с.
41. Мельник М. І. Корупція: сутність поняття, заходи протидії : монографія. К.: Атіка, 2001. 304 с.
42. Невмержицький Є. В. Корупція в Україні: причини, наслідки, механізми протидії : монографія. К. : КНТ, 2008. 368 с. С. 44.
43. Кримінологія: навчальний посібник; заг. ред. докт. юрид. наук. проф. О. М. Джужи. К.: Атіка, 2010. 312 с.
44. Коваленко В. В. Поєднання інтересів влади та суспільства як передумова подолання організованої злочинності та корупції. Науковий вісник КНУВС. 2010. №2 (69). С. 3–7.
45. Андрушко П. П. Антикорупційні конвенції Європейського союзу: особливості змісту та можливі проблеми при імплементації їх положень у кримінальне законодавство України. Підприємництво, господарство і право. 2012. №2. С. 12.
46. Бандурка О. М. Протидія корупції в Україні: стан, тенденції та завдання на сучасному етапі модернізації держави : матеріали науково-практичної конференції (19

квітня 2013 року, м. Харків) МВС України, Харківський нац. ун-т внутр. Справ: Кримінологічна асоціація України. Х.: Золота миля, 2013. С. 14–17.

47. Блажівський Є., Стефанчук Р. Протидія корупції у приватно-правовій сфері. Вісник Нац. акад. прокуратури України. 2013. №4. С. 3–10.

48. Бондарчук О. Г. Теоретичні основи та адміністративно-правові механізми протидії корупції а Державній кримінально-виконавчій службі України: монографія. К. : Центр учбової літератури, 2015. 462 с.

49. Наказ Міністерства юстиції України «Деякі питання проведення антикорупційної експертизи» від 18.03.2015 №383/5. Офіційний вісник України. 2015. №24. С. 443. – Ст. 715.

50. Машлякевич Д. С. Стратегії запобігання і протидії корупції в Україні: монографія; заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. О. М. Литвинова. Харків: В деле, 2016. 260 с.

51. Костенко О. М., Бусол О. Ю. Концепція протидії корупційній злочинності в Україні потребує нових підходів: основні тези. Публічне право. 2016. №2 (22). С. 143–151.

52. Корупційна злочинність: витоки, сучасний стан, стратегія протидії [Текст]: монографія; заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. Т. К. Корнякової. Дніпро: ЛІРА, 2017. 276 с.

53. Світ без корупції: міф чи реальність? : матеріали дискусійної панелі Першого Хар. Міжнар. юрид. форуму «Право та проблеми сталого розвитку в глобалізованому світі» (м. Харків, 3-6 жовтня 2017 р.). Харків: Право, 2017. 142 с.

54. Організована злочинність в Україні та країнах Європи: посібник; заг. ред. проф. О. М. Джужі. К.: Київ. нац. ун-т внутр. справ, 2007. 248 с.

55. Про концепцію державної політики у сфері боротьби з організованою злочинністю: Указ Президента України від 21 жовт. 2011 р. №1000/2011 / [Електронний ресурс]. Режим доступу : <https://www.google.com.ua/search>

56. Михайлов О. Є., Горбань А. В., Мішук В. В. Кримінологія: навчальний посібник. К.: Знання, 2012. 565 с.

57. Herbert D. U. Corporations of corruption. A systematic, Study of Organized Crime / Herbert D. U., Tritt H. – Springfield, Illinois, U. S. A., Charles C. Thomas Publisher, 1984. 256 p.

58. Joseph L. Albini The American Mafia : genesis of a legend / Joseph L. Albini. – Irvington publishers ins. New York., 1971. 354 с.

59. Богатирьов І. Г. Кримінологія. Навч. посіб. К.: Дакор, 2016. 140 с.

60. Ковальський В. С., Семаков Г. С., Костенко О. М. Кримінологія: підручник. К.: Юрінком, 2017. 344 с.

61. Михайлов О. Є., Горбань А. В., Мішук В. В. Кримінологія : навчальний посібник. К.: Знання, 2012. 565 с.

62. Закалюк А. П. Курс сучасної української кримінології: теорія і практика: У 3 кн. К.: Ін Юре, 2007. 424 с.

63. Кримінологія: підручник: ред. В. В. Голіни, Б. М. Головкина. Х.: Право, 2014. 440 с.

64. Литвак О. М. Держава і злочинність. К.: Атіка, 2004. С. 37.

65. Бандурка О. М., Давиденко Л. М. Преступность в Украине: причины и противодействие : монографія. Харьков: Основа, 2003. С. 7.

66. Зелінський А. Ф. Кримінологія : навч. посібник. Х.: Рубікон, 2000. С. 24.

67. Кримінологія: підручник для студентів вищих навч закладів: заг. ред. О. М. Джужі. К.: Юрінком Інтер, 2002. С. 42.

68. Гуров А. И. Профессиональная преступность: прошлое и современность. М.: Юрид. лит., 1990.

69. Прутяний С. О. Кримінологічна класифікація професійної злочинної діяльності. Вісник Харківського університету вну- трішніх справ. 2010. №50. С. 63–69.

70. Довбиш М. Кіберзлочинність в Україні [Електронний ре- сурс]. Режим доступу: <https://www.science-community.org/ru/node/16132>
71. Скулиш Є. Д. Теоретико-методологічні засади визначення об'єкта та предмета кіберзлочинів. *Правова інформатика*. 2014. №2. С. 47–53.
72. Протидія кіберзлочинності в Україні: правові та організаційні засади : навч. посіб. О. Є. Користін, В. М. Бутузов, В. В. Василевич та ін. Київ: Скіф, 2012. 728 с.
73. Грищук Р. В. Основи кібернетичної безпеки : монографія. Р. В. Грищук, Ю. Г. Даник; заг. ред. проф. Ю. Г. Даника. Житомир: ЖНАЕУ, 2016. 636 с.
74. Ліпкан В. А. Інформаційна безпека України в умовах євроінтеграції : навч. посіб. / В. А. Ліпкан, Ю. Є. Максименко, В. М. Желіховський. К.: КНТ, 2006. 280 с.
75. Солodka О. М. Боротьба з комп'ютерною злочинністю як пріоритетний напрям забезпечення інформаційної безпеки України. *Актуальні проблеми управління інформаційною безпекою держави: зб. матеріалів наук.-практ. конф.*, 17 берез. 2010 р., м. Київ. К. : Нац. акад. СБУ України, 2010. С. 126–128.
76. Організаційно-правові та тактичні основи протидії злочинності у сфері високих інформаційних технологій : навчальний посібник; ред. К. В. Романюка, Є. Д. Скулиша. К., 2011. 404 с.
77. Кравцова М. А. Понятие киберпреступности и ее признаки. *Часопис Київського університету права*. 2015. №2. С. 48–54.
78. Богатирьов А. І. Проблема кіберзлочинності в місцях несвободи Міністерства юстиції України. *Кібербезпека в Україні: правові та організаційні питання: матеріали всеукр. наук.- практ. конф. м. Одеса, 17 листопада 2017 р.* Одеса: ОДУВС, 2017. С. 90–92.
79. Богатирьов І. Г., Дідківська Г. В. Злочинність в районі антитерористичної операції: поняття та сутність. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції // Наук. збір. Спеціальний випуск. Присвячений Міжнародній науковій конференції «Актуальні проблеми вітчизняного права» в рамках VII-х наукових читань, присвячених пам'яті В. М. Корецького (21-22 квітня 2017 р.) у 2-х ч.* Дніпро: ДНУ імені Олеса Гончара, 2017. Ч. 1. С. 181–184.
80. Богатирьов І. Г. Актуальні проблеми запобігання злочинності в районі проведення антитерористичної операції. *Кримінологія теорія і практика: досвід, проблеми сьогодення та шляхи їх вирішення [Текст]: матеріали міжвуз. наук.-практ. конф. (Київ, 24 берез. 2017 р.): у 2-х ч. / [редкол.: В. В. Черней, С. Д. Гусарев, С. С. Чернявський та ін.].* Київ: Нац. акад. внутр. справ, 2017. Ч. 1. С. 36–38.
81. Налуцишин В.В. Механізми вирішення проблеми тероризму: зарубіжний досвід// *Актуальні проблеми юридичної науки : збірник тез Міжнародної наукової конференції «Вісімнадцяті осінні юридичні читання» (м. Хмельницький, 25 жовтня 2019 року).* Хмельницький : Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, 2019. С.555-557 (578 с.).
82. Сметаніна Н. В. Наукові підходи до теорії злочинності у сучасній українській кримінології : монографія : заг. ред. В. В. Голіни. Харків: Право, 2016. 192 с.
83. Штогрі І. Називай агресією «захистом»: принципи інформаційної війни проти України. *Газета Свобода*. від 6 травня 2015 року.
84. Дячкін О. П. Лень В. В. Окремі питання запобігання незаконному використанню зброї, бойових припасів, вибухових речовин та пристроїв невпинно збільшується. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2015. С. 227–233.
85. Джужа О М. Гаркуша А. В. Актуальність кримінологічного дослідження екстремальних умов (ситуацій), що сприяють злочинності під час проведення антитерористичної операції. *Юридичний часопис національної академії внутрішніх справ*. 2014. №2. С. 28–29.
86. Тагієв С. Р. Інститут негласних слідчих (розшукових) дій в кримінальному процесі України: теорія і практика: монографія. Чернівці: Десна Поліграф, 2015. 512 с.

87. Дуйловський О. В. Стан дисципліни та законності у внутрішніх військах МВС України у 2012-2013 роках. *Право і суспільство*. 2015. №3. С. 150.
88. Параскева Костас. Реституція майна внутрішньо переміщених осіб відповідно до Європейської конвенції з прав людини та стандартів Ради Європи. Проблеми захисту прав і свобод вимушених переселенців, а також інтересів громадян або держави на тимчасово окупованих територіях та в районах проведення антитерористичної операції // *Матеріали міжнародного круглого столу (27 жовтня 2016 р.)*. К., 2016. С. 16.
89. Брич Л., Навроцький В. Кримінально-правова кваліфікація ухилення від оподаткування в Україні. К.: Атіка, 2000. 288 с.
90. Антипов В. Тіньова економіка та економічна злочинність: світові тенденції, українські реалії та правові засоби контролю (теоретико-методологічне узагальнення). К.: Ірпінь; ДПД КФ, 2006. С. 603–604 (1039 с.).
91. Дудоров О. О. Злочини у сфері господарської діяльності: кримінально-правова характеристика. К.: Юридична практика, 2003. 923 с.
92. Макаров Д. Проблемы и пути криминализации явлений, связанных с уклонением от уплаты налогов. *Юридический мир*. 2000. №2. С. 30.
93. Андрушко П. Коментарі до статті 212 Кримінального кодексу України. *Юридичний вісник України*. 2002. №5.
94. Гуторова Н. Кримінально – правова охорона державних фінансів України: монографія. Х.: Вид-во Нац. ун-ту внутр. справ, 2001. С. 98–101.
95. Лисенко В., Задорожній О., Дзісяк О. Ухилення від сплати податків: виявлення та розслідування. К.: Істина, 2008. 216 с.
96. Мельник О. О. Основні способи ухилення від сплати податків, зборів та інших обов'язкових платежів. Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика). 2014. №2 (33). С. 123.
97. Каменський Д. В. Кримінальна відповідальність за податкові злочини за федеральним законодавством США: монографія; наук ред. О. О. Дударов. Луганськ: РВВ ЛДУВС ім. Е. О. Дідоренка, 2011. 424 с.
98. Джужа О. М. Місце і роль кримінологічних досліджень у протидії економічній злочинності в Україні. *Наук. вісник НАВСУ*. 2005. №1. С. 89–95.
99. Оніщук М. В. Свіжий струмінь на правовому полі України. Час відродження. 1999. №7.
100. Джужа О., Мозоль А. Міграційні процеси та злочинність в Україні: їх взаємозв'язок. *Право України*. 1998. №7.
101. Корж В. Є. Є в Україні мафія. Кримінологічна характеристика економічної злочинності, мафії, корупції, організованого злочинного співництва. *Юридичний вісник України*. 1999. №35. С. 3–9.
102. Кравчук С. Й. Економічна злочинність в Україні. К. : Кондор, 2009. 282 с.
103. Кальман О. Г. Економічна злочинність в Україні: стан, тенденції, протидія [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://ukrainianpravo.narod.ru/index/0-14>.
104. Зозуля Є. Економічна злочинність на сучасному етапі розвитку державотворення в Україні. *Схід*. 2010. №2 (102). С. 107–111.
105. Маленко О. В. Економічна злочинність як одна із загроз економічній безпеці України: сучасний стан та шляхи подолання. Проблеми протидії злочинності у XXI столітті: вітчизняний та міжнародний досвід : матеріали міжнар. симпозіуму (Чернігів, 24 квітня 2015 р.); заг. ред. докт. юрид. наук, проф. І. Г. Богатирьова. Чернігів, 2015. С. 186–188.
106. Попович В. М. Економіко-кримінологічна теорія детінізації економіки: монографія. Ірпінь : Акад. держ. податкової служби України, 2001. 524 с.
107. Дремін В. Н. Институционализация преступности и институциональная криминология: концептуальные подходы. *Сучасна криминологія та проблеми протидії*

злочинності : зб. наук. пр. / ред. М. П. Орзіха, В. М. Дрьоміна. О., 2008. С. 54– 70. (Б-ка журн. «Юридический вестник»).

108. Коваленко В. В. Профілактика економічної злочинності в Україні: Концептуальні засади, організаційно-правові основи, проблеми управління. – Х. : Вид-во Нац. ун-ту внутр. справ, 2004. 420 с.

109. Бекряшев А. К. Теневая экономика и экономическая преступность [Электронный ресурс]. Режим доступа : [http://newasp.omskreg.ru/bekryash / ch1p1.htm](http://newasp.omskreg.ru/bekryash/ch1p1.htm).

110. Теневая экономика: опыт криминологического исследования / А. А. Горшак, З. А. Дидоренко, В. М. Иванов, Б. Г. Рояковский. Луганск: РИО ЛИВД, 1997. 203 с.

111. Гунько В. Насильство над дітьми як один із чинників їх становлення на злочинний шлях. Вісник прокуратури. № 2, 2018. С. 37-41

112. Костенко О. М. Культура і закон – у протидії злу: монографія. К.: Атіка, 2008. 352 с.

113. Гумін О. М. Кримінально-насильницька поведінка проти особи: монографія. Львів: Львівський держ. ун-т внутр. справ, 2009. 360 с.

114. Юзікова Н. С. Сімейне виховання у механізмі профілактики злочинності неповнолітніх (у контексті вітчизняного та міжнародного законодавства). Держава і право. Спецвипуск, Київ – Дніпропетровськ, 2003. С. 254–261.

115. Лоренс Дж. Насилие. Социальная теория и практика. 1976. №9.

116. Васильківська І. П. Криминологічні аспекти сімейного виховання : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: спец. 12.00.08 «Кримінальне право та криминологія; кримінально-виконавче право». К., 2001. 19 с.

117. Головкін Б. М. Криминологічні проблеми умисних вбивств і тяжких тілесних ушкоджень, що вчиняються у сімейно-побутовій сфері. Харків: Нове слово, 2004. 252 с.

118. Лопушанский Ф. А. Предупреждение семейно-бытовых правонарушений. М., 1989. 240 с.

119. Орлова Э. А., Филонов Л. Б. Взаимодействие в конфликтной ситуации: Некоторые факторы, определяющие ход взаимодействия. Психологические проблемы социальной регуляции поведения. М., 1976.

120. Крижна Л. В. Злочини у сфері сімейно-побутових відносин (криминологічний аспект): [моногр.]. К., 2003. 105 с.

121. Криминологічні засади запобігання злочинам в установах виконання покарань України (пенітенціарна криминологія): посібник / ред. О. М. Джужі. Київ: НАВС, 2013. 620 с.

122. Богатирьов А. І. Визначення поняття «механізм злочинної поведінки засудженого в місцях несвободи» Міністерства юстиції України. Вісник Криминологічної асоціації України №1(15): збірник наукових праць [редкол. О. М. Бандурка (голов. ред.) та ін.]. Харків: ХНУВС, 2017. С. 59–67 с.

123. Богатирьов А. І. Ткаченко А. В. Подвійна превенція як елемент попередження вчинення дій, що дезорганізують роботу установ виконання покарань. Науковий вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е. О. Дідоренка. 2015. №1. С. 43–50.

124. Богатирьов І. Г. Пузирьов М. С. Загальні засади пенітенціарної криминології. Вісник Криминологічної асоціації України №2: збірник наукових праць [редкол. Л. М. Давиденко, Т. А. Денисова, О. М. Джужа та ін.]. Харків: Золота миля, 2012. С. 170–178.

125. Богатирьов І. Г. Ретроспективний аналіз впливу правових явищ на процес виконання покарань. Науковий вісник Інституту кримінально-виконавчої служби. Київ, 2013. №2 (4). С. 3–7.

126. Богатирьов І. Г., Богатирьова О. І., Пузирьов М. С. Запобігання пенітенціарній злочинності в Україні: посібник; заг. ред. О. М. Джужі. Київ: Дакор, 2014. 96 с.

127. Колб О. Г. Запобігання злочинності в місцях позбавлення волі : [навчальний посібник]. Луцьк: Вежа Волин. держ. ун-ту ім. Лесі Українки, 2005. 494 с.
128. Носенко В. А. Запобігання злочинам проти життя та здоров'я особи у кримінально-виконавчих установах закритого типу: дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08. – Дніпропетровськ, 2016. – 258 с.
129. Пузирьов М. С., Якименко Л. Г. Обґрунтування актуальності дослідження запобігання проникненню заборонених предметів до установ виконання покарань. Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. 2013. №2. С. 381–387.
130. Копотун І. М. Запобігання злочинам, що призводять до надзвичайних ситуацій у виправних колоніях : монографія. Київ : Золоті ворота, 2013. 472 с.
131. Війна «гібридна». – в кн.: Політологічний енциклопедичний словник (уклад.: Л. Герасіна, В. Погрібна та ін.; ред. проф. М. П. Требіна). Харків: Право, 2015. 816 с.
132. Світова гібридна війна: Український фронт (голов. ред. В. П. Горбуліна). Київ: НІСД, 2017. 496 с.
133. Назимко Є. С. Зарубіжний досвід кримінально-правової регламентації інституту покарання неповнолітніх : монографія / Єгор Сергійович Назимко, вступне слово та загальна редакція д. ю. н., проф. О. М. Литвинова; Донецький юридичний інститут МВС України, Кримінологічна асоціація України. К.: КНТ, 2015. 368 с.
134. Богатирьов І.Г. Запобігання корупції як одна з умов сталого розвитку транзитивного суспільства. Публічне право. №1 (29)/ 2018. С. 17-24.
135. Новосад Ю. Про зміст координаційної діяльності прокуратури як суб'єкта запобігання злочинам. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Сер.: Право. 2016. Вип. 41. Т. 2. – Режим доступу: <http://www.visnyk-juris.uzhnu.uz.ua/>
136. Однолько І. Проблеми визначення ролі прокурора у координаційних повноваженнях щодо протидії злочинності. Науковий часопис Національної академії прокуратури України. 2016. №2. Ч. 2. – Режим доступу: <http://www.chasopysnapu.gp.gov.ua/>
137. Тичина Д. Національна поліція України у системі суб'єктів запобігання злочинам. Вісник Кримінологічної асоціації України. 2016. №2. С. 154. – Режим доступу: <http://www.visnikkau.org/>
138. Кумейко А. Місце й особливості Служби безпеки України в системі суб'єктів протидії злочинності. Visegrad Journal on Human Rights. 2015. №3/2. С. 55. – Режим доступу: <http://vjhr.sk/ukr/>
139. Свірін М. Запобігання вчиненню злочинів у діяльності Національної поліції (поняття та правова регламентація). Наука і правоохорона. 2016. №1. С. 181. – Режим доступу: <http://naukaipravoohorona.com/>

4. Інформаційні ресурси

1. <http://www.rada.gov.ua>
2. <http://www.president.gov.ua>
3. <http://www.kmu.gov.ua>
4. <http://mon.gov.ua>
5. <http://www.nads.gov.ua>
6. <http://www.me.gov.ua>
7. <http://www.dsiu.gov.ua>
8. <http://www.archives.gov.ua>
9. <http://www.scourt.gov.ua>

Розробник навчально-методичних матеріалів:

Викладач дисципліни:

професор кафедри кримінального права та процесу, доктор юридичних наук, доцент

_____ В.В. Налуцишин

«__» _____ 2020 року

Схвалено кафедрою кримінального права та процесу «__» _____
2020 року, протокол № ____.

Завідувач кафедри _____ Л. П. Брич

«__» _____ 2020 року

Декан юридичного факультету

_____ С. А. Крушинський

«__» _____ 2020 року

Погоджено методичною радою університету « 27 » серпня 2020 року,
протокол № 1.

Голова методичної ради _____ І. Б. Ковтун

«__» _____ 2020 року